

5.8. Személyi higiénia	
JOGHÁTTÉR	GHP
<p>852/2004/EK II. melléklet VIII. fejezet</p> <p>(1) Minden személy, aki az élelmiszerral érintkező területen dolgozik, köteles magas fokú személyi higiéniaát fenntartani, és megfelelő, tiszta öltözetet, és szükség szerint védőöltözetet viselni.</p> <p>1999. évi XLII. törvény a nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályairól</p> <p>2. § (1) A dohányzás számára kijelölt helyek kivételével – a (3) bekezdésben foglalt eltéréssel – nem szabad dohányozni</p> <p><i>d)</i> munkahelyen, e törvényben, külön jogszabályban, valamint a munkáltató rendelkezései szerint meghatározott esetekben.</p> <p>(4) A dohányzóhely ugyanabban a helyiségben nem jelölhető ki, kivéve, ha annak légtere a helyiség egyéb részétől elkülöníthető, vagy az elkülönítés megfelelő légtechnikai megoldás alkalmazásával megoldható. A dohányzásra kijelölt hely zárt légtérű csak abban az esetben lehet, ha a megfelelő légcseré feltételei nyílászáró szerkezetekkel, vagy egyéb műszaki berendezés felszerelésével biztosítottak, és ott más, nemdohányzó személy benttartózkodása – a munkaköri feladatok ellátásán kívül, a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény rendelkezéseire is figyelemmel – a helyiség rendeltetéséből adódóan nem szükségszerű.</p>	<p>5.8.1. Személyi higiéniai utasítás</p> <p>A személyi higiénia fenntartásához szükséges személyi és tárgyi feltételeket az üzemeltető felelőssége biztosítani.</p> <p>A személyi higiénia követelményeit és betartandó szabályait célszerű írásban rögzíteni, azt a dolgozóknak átadni, rendszeresen oktatni és dokumentálni.</p> <p>A dolgozó kötelessége:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a magas fokú személyi higiénia, • a helyes magatartás, • a megfelelő, tiszta védő és munkaruha használata. <p>Személyi higiéniai utasításnak tartalmaznia kell az alábbiakat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • egészségi állapot szűrése és jelentése • kötelező védőruha leírása és kezelésének szabályai • kézmosás szabályai (részletesen) • sérülések kezelése, elsősegélynyújtás • higiénikus viselkedés szabályai • dohányzás és dolgozói étkezés szabályozása • ellenőrzések és felelőségek <p>Személyes tisztaság</p> <p>Elsődleges fontosságú a kéz megfelelő ápolása és tisztántartása. Be kell tartani a kézfertőtlenítő-szer használati utasítása szerinti behatási időt.</p>

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011. 09. 12.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011. 09. 26.

Nyilvános vitára kiadva: 2011. 09. 28.
Hozzászólási határidő: 2011. 10. 24.

	<p>Rövid behatási idejű fertőtlenítő szerek használata javasolt. Kéztörléshez egyszer használatos kéztörlőt, vagy kézszáritót kell használni.</p> <p>Kezet kell mosni:</p> <ul style="list-style-type: none">• munkakezdés, illetve az üzemi területre való visszatérés előtt;• szünetek és WC használat után azonnal,• takarítás előtt és után;• alacsonyabb kockázatú területről magasabb kockázatú területre való belépéskor (pl.: áruraktár és főzôtér közti közlekedés esetén);• dohányzás, a fül, orr, száj vagy haj érintése után azonnal;• minden olyan nyers élelmiszer, szennyezett vagy fertőzött alapanyag kezelése, feldolgozása után, ahol fennáll annak a lehetősége, hogy az szennyezi a többi élelmiszert, illetve ahol a kéz szennyeződhetett (pl. pénz, mobiltelefon, fogyasztói edények, stb.).• hulladék eltávolítása után. <p>A kéz körmeit rövidre vágva és tisztán kell tartani. Ahol körömkefét alkalmaznak, az legyen műanyagból, és rendszeres fertőtlenítéséről, cseréjéről gondoskodni kell.</p> <p>Gondoskodni kell a kéz bőr kiszáradásának, berepedezésének megakadályozásáról, megfelelő kézápoló krém használatával.</p> <p>Olyan gyakran kell kezet mosni, amilyen gyakran a szennyeződés mértéke indokolja. A hosszabb ideig azonos munkát végzőknél célszerű előírni a rendszeres időközönkénti kézmosást.</p> <p>Ha hagyományos a kézmosó csaptelepe, akkor annak megfelelő tisztításáról is gondoskodni kell, hogy az arra került szennyeződés ne kerülhessen vissza a már megtisztított és fertőtlenített kézre.</p> <p>Ahol egyszer használatos kesztyűvel dolgoznak, annak alkalmazásáról helyi</p>
--	---

	<p>szabályozást indokolt kidolgozni, annak megelőzésére, hogy a kesztyűk túlhordása miatt élelmiszerbiztonsági kockázat alakuljon ki.</p> <p>5.8.2. Védőruha, munkaruha</p> <p>A létesítmény területén tartózkodók kötelesek védőruhát illetve munkaruhát viselni, azok felett személyi holmit viselni nem szabad!</p> <p>Az üzemeltetőnek kell gondoskodnia a különböző tevékenységekhez szükséges ruházatról, azok cseréjéről, javításáról, mosásáról és tisztításáról, úgy, hogy a szükséges, de akár a napi többszöri csere is biztosított legyen.</p> <p>Az élelmiszerrel foglalkozó személyek részére megfelelő, lehetőleg világos színű, tiszta ruhát kell biztosítani, amely a teljes testfelületen védelmet nyújt, és lehetővé teszi a személytől eredő élelmiszer szennyeződési kockázatok elkerülését.</p> <p>A különböző tisztasági fokú munkafolyamatokhoz elkülönített ruhákat meg kell különböztetni (javasolt színek alkalmazása), azok használatáról a dolgozókat ki kell oktatni.</p> <p>Hajhullás okozta szennyezés megelőzésére üzemi helyiségekben a dolgozóknak a haját teljes egészében befedő hajhálót kell viselni.</p> <p>A húsbontáskor védő lánckesztyű használata kötelező! Annak szakadás és vágásmentesnek kell lennie.</p> <p>Ha a tevékenységeknél kesztyűt (gumi, cérna) használnak, gondoskodni kell azok tisztántartásáról, fertőtlenítéséről és rendszeres cseréjéről. Célszerű eldobható kesztyűket használni.</p> <p>A védőruha, a fejfedővel, a speciális lábbelivel együtt a célnak megfelelő</p>
--	--

	<p>legyen, bírja a rendszeres mosást és fertőtlenítést.</p> <p>A védőruhák és munkaruhák kezelése, tisztítása során betartandó legfontosabb szabályok:</p> <ul style="list-style-type: none"> • minden szakaszban biztosítani kell az elkülönített kezelést, • fertőtlenítést biztosítani kell, magas hőmérséklet (85-90 °C) vagy megfelelő fertőtlenítőszer alkalmazásával, majd mosás utáni vasalással. <p>A tiszta ruhát mindig tiszta védőtasakban kell szállítani, illetve szennyeződéstől védetten kell tárolni</p>
<p>852/2004/EK II. melléklet VIII. fejezet</p> <p>(2) Nem kezelhet élelmiszereket, és semmilyen minőségben nem léphet be egyetlen, élelmiszerek kezelésére szolgáló területre sem olyan személy, aki élelmiszerek útján valószínűleg átvihető betegségben szenved, vagy annak hordozója, vagy például elfertőződött sebe, bőrfertőzése, gennyes sebe vagy hasmenése van, amennyiben a közvetlen vagy közvetett fertőzés veszélye fennáll. Az ily módon érintett és élelmiszer-ipari vállalkozásban alkalmazott, és az élelmiszerekkel valószínűleg érintkezésbe kerülő bármely személynek azonnal jelentenie kell az élelmiszer-ipari vállalkozó felé betegségét vagy a tüneteket, illetve lehetőség szerint azok okát.</p>	<p>5.8.3. Betegségek, sérülések</p> <p>A sérüléseket tiszta vízálló kötéssel kell lefedni, amelyet rendszeresen cserélni kell.</p> <p>Amennyiben a sérülés miatt a dolgozó nem tudja maradéktalanul elvégezni a higiénés kézmosást, akkor nem végezhet közvetlenül élelmiszer érintéssel zajló tevékenységet, tálalást.</p> <p>A sérülések ellátásához - minden dolgozó számára hozzáférhető - elsősegélynyújtó felszerelést kell biztosítani, az elhasznált/lejárt szerek pótlásáról/cseréjéről folyamatosan gondoskodni kell.</p>
<p>33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről</p> <p>4. § (1) Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatot kell végezni</p> <p><i>a)</i> a munkáltató által foglalkoztatni kívánt személynél a munkavégzés</p>	<p>5.8.4. Egészségügyi alkalmasság</p> <p>Munkába állás előtt előzetes személyi higiénés alkalmassági vizsgálaton kell részt vennie a dolgozóknak, tanulóknak.</p> <p>Csak alkalmasnak minősített dolgozó állhat munkába. Az alkalmassági vizsgálat keretében „Egészségügyi Nyilatkozatot” kell tenni.</p>

megkezdését megelőzően;

(4) Előzetes személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot kell végezni a munkát végző személynél a tevékenység gyakorlásának megkezdése előtt.

(5) Az 1. számú mellékletben meghatározott munkakörökben a munkavállalónak, a munkát végző személynek előzetes munkaköri, illetve személyi higiénés alkalmassági vizsgálat keretében a 2. számú melléklet szerinti „Egészségügyi Nyilatkozat”-ot, valamint a 17. számú melléklet szerinti „Egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok” című könyvet [14. § (2) bekezdés] kell kitölteni. Tanulónál, hallgatónál a szakmai gyakorlat megkezdése előtt egy héttel kell kitölteni – alkalmassági vizsgálat keretében – az „Egészségügyi Nyilatkozat”-ot, valamint az „Egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok” című könyvet

(6) A járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületen foglalkoztatni kívánt munkavállaló, illetve e tevékenységeket gyakorolni kívánó munkát végző személy, illetve tanuló, hallgató esetében az előzetes munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmassági vizsgálat kiegészül az 1. számú mellékletben meghatározott kötelező vizsgálatokkal.

(7) A rendelet 1. számú mellékletében szereplő munkakörökben a munkavállalónál a munkaviszony megszűnését, valamint a munkát végző személynél a tevékenység megszüntetését követő 30 napon belül az újabb munkába álláshoz, a tevékenység újabb gyakorlásához a járványügyi érdekből végzett szakvizsgálatokat csak akkor kell megismételni, ha azokat időközben lezajlott fertőző megbetegedése vagy annak gyanúja indokolja.

A dolgozó köteles magát alávetni **oron kívüli személyi higiénés alkalmassági vizsgálatnak**, ha az „Egészségügyi Nyilatkozatban” felsorolt tüneteket észleli magán vagy a vele közös háztartásban élőkön, és ezt jeleznie kell munkahelyi vezetőjének is. Az ismételt munkába állás csak orvosi igazolással fogadható el.

Az egészségügyi alkalmassági dokumentumokról és annak érvényességéről a munkahelyen naprakész nyilvántartást kell vezetni. Az „Egészségügyi nyilatkozat és vizsgálati adatok” c. könyvet a dolgozó őrzi meg, és magával kell hordania az ellenőrizhetőség és – megbetegedés esetén - az orvosnál való bemutatathatóság érdekében.

Javasolt, hogy a létesítmény vezetője hívja fel a dolgozók figyelmét, arra, ha egzotikus utazásokon vettek részt, azt a behurcolható fertőzések megelőzése érdekében közöljék.

Egészségügyi alkalmassági dokumentáció nyilvántartásához javaslat:

Dolgozó neve	Alkalmasság lejárata (év, hó, nap)		
X Y			

5.8.5. A dolgozó helyes magatartása

Az élelmiszerek által közvetített megbetegedések megelőzésében az élelmiszerekkel foglalkozó személy szerepe meghatározó.

7. § (2) Soron kívüli személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot kell végezni, ha a munkát végző személy a 2. számú melléklet III. 1. alpontjában felsorolt tünetek bármelyikét észleli magán, vagy a vele közös háztartásban élő személyen.

1. számú mellékletből a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelethez

Járványügyi érdekből kiemelt munkakörök, tevékenységek

4. Közfogyasztásra szánt élelmiszer (beleértve az ételt, italt) előállításával, valamint forgalmazásával (kivéve a csomagolt élelmiszerek és a nyers zöldség-gyümölcsfélék szállítását, tárolását) foglalkozó, továbbá ilyen munkahelyen tisztítást, takarítást végző személy

A vizsgálatok köre: bőrgyógyászati,
TBC (ernyőképszűrés érvényes lelete).

2. számú melléklet a 33/1998. (VI. 24.) NM rendelethez

Egészségügyi nyilatkozat

(Járványügyi érdekből kiemelt munkakörökben dolgozók, tanulók* számára)

I. Munkavállaló, tanuló, álláskereső vagy munkát végző személy (a továbbiakban együtt: vizsgált személy)

Neve:

Címe:

Születési helye, ideje:

TAJ száma:

Munka/tevékenységi köre: ..

.....

- Minden olyan viselkedés tilos, amely a termék tisztaságát és biztonságát veszélyezteti, így kerülni kell a nyitott élelmiszerek feletti felesleges beszédet, ráköhögést, rátüsszentést.
- Élelmiszerekkel foglalkozás közben nem szabad a fülhöz, orrhoz, szájhoz, hajhoz nyúlni, vagy utána fertőtlenítőszeres kézmosást kell végezni.
- Csomagolatlan élelmiszer kezelőjének a kezén ékszer, karórát nem szabad viselni, nem szabad továbbá erős illatú parfümöt és erős illatú dezodort használni, műkörmöt, körömlakkot, műszempillát, látható, ruhával nem fedett testfelületeken testékszereket viselni.
- Csak a kijelölt helyen szabad étkezni, dohányozni, a pihenő és étkező helyiségeket/helyet tisztán kell tartani.
- Rágógumizni az üzemi helyiségekben tilos.
- A helyiségekbe nem szabad nem oda való/személyes tárgyat – a szemüveg kivételével - illetve állatot bevinni, ott tartani.

5.8.6. Látogatók

Az idegnek által is megközelíthető üzemi helyiség ajtókat, bejáratokat célszerű **„Idegeneknek belépni tilos!”** felirattal ellátni.

Látogató csak felelős személy tudtával, szükség esetén annak kíséretében tartózkodhat üzemi helyiségekben.

Élelmiszer által közvetíthető betegségekben szenvedő/azokkal fertőzött személyek nem léphetnek be a létesítmény üzemi helyiségeibe

<p>II. Munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasságot elbíráló orvos Neve: Címe: Telefonszáma: -----</p> <p>III. A vizsgált személy nyilatkozata Alulírott kötelezem magam arra, hogy 1. az alkalmassági vizsgálatot végző orvosnál soronkívüli alkalmassági vizsgálaton jelentkezem, ha magamon vagy velem közös háztartásban élő személyen az alábbi tünetek bármelyikét észlelem: sárgaság, hasmenés, hányás, láz, torokgyulladás, bőrkiütés, egyéb bőrelváltozás (a legkisebb bőrgennyesedés, sérülés stb. is) váladékozó szembetegség, fül- és orrfolyás; 2. az alkalmassági vizsgálatot végző orvossal a munka felvétele előtt közlöm, ha időszakos távollétem alatt (pl. szabadság) az 1. pontban felsorolt tünetek bármelyikét magamon észleltem. Tudomásul veszem, hogy a fenti kötelezettségvállalás járványügyi érdekből kiemelt munkakörben történő foglalkoztatásom, ilyen munkaterületen tevékenységem folytatásának feltétele, és hogy az általam közölt adatokat szolgálati titokként kezelik.</p> <p>Kelt: a vizsgált személy aláírása</p>	<p>A látogató köteles az üzemi rend betartására. Az üzemi helyiségekbe belépés előtt alapos fertőtlenítő kézmosást kell végezni.</p> <p>A belépő személyeket - beleértve a látogatókat és karbantartókat is -, tiszta védőruhával kell ellátni, ami eltakarja a személyes ruhájukat. Külön fel kell hívni a szerződéses, időszakos és alkalmi karbantartók figyelmét a higiéniai szabályokra.</p>
---	---

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011. 09. 12.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011. 09. 26.

Nyilvános vitára kiadva: 2011. 09. 28.
Hozzászólási határidő: 2011. 10. 24.

* Tanulók esetében a szakmai gyakorlat megkezdése előtt 1 héten belül töltendő ki

GHP munkacsoportnak vitára kiadva: 2011. 09. 12.
GHP munkacsoport elfogadta: 2011. 09. 26.

Nyilvános vitára kiadva: 2011. 09. 28.
Hozzászólási határidő: 2011. 10. 24.